

**Poznanianki.
Historie tuż obok nas.**

Ile miejsc w mieście mijamy, nie wiedząc, jakie historie kryją? Kamienicę, w której kiedyś działała pracownia. Podwórko, gdzie coś się zaczęło. Mieszkanie, w którym spotykali się artyści i intelektualiści. To historie, które wciąż są tuż obok – trzeba tylko wiedzieć, gdzie szukać.

Mapa Poznanianek to zbiór miejsc związanych z kobietami, które współtworzyły historię miasta. Miejsc, w których żyły i działały, oraz tych, które dziś przypominają o ich osiągnięciach. Podzielona jest na cztery tematyczne trasy, które można przejść w dowolnym tempie – samodzielnie lub w towarzystwie.

Uzupełnieniem tras są spacerzy miejskie przygotowywane we współpracy z lokalnymi przewodniczkami i przewodnikami.

Zeskanuj kod QR dołączony do mapy, aby poznać pełną historię naszych bohaterek.

Miłego odkrywania i do zobaczenia na spacerach!

Legenda

- Trasa Współczesne Poznanianki
- Trasa Poznańskie Artystki
- Trasa Nieznane Bohaterki Poznania
- Trasa Poznanianki, które pisały własną historię

Współczesne Poznanianki

17.10.26 • SOBOTA
godz. 12:00

Start spaceru: ul. Dąbrowskiego 5, przed budynkiem Teatru Nowego
Czas trwania: 120-150 min

Prowadzenie: Natalia Gościłka
Przewodniczka po Poznaniu i Rogalinie, związana z Kołem PTTK im. M. Mottego, oraz radca prawny. Prowadzi w mediach społecznościowych profil „Poznańskie Zakamarki”, na którym przybliża historię miasta, opowiada o secesji na Jeźcach i Łazarzu oraz przedstawia Poznań z perspektywy losów jego mieszkańców i tajemnic ukrytych za bramami kamienia.

1 Izabella Cywińska

Izabella Cywińska (1935–2023): wybitna reżyserka, która budowała legendę Teatru w Poznaniu. Jej spektakle odważnie komentowały socjalistyczną rzeczywistość, a za wystawienie „Oskarżonego: Czerwiec pięćdziesiąt sześć” została internowana. W latach 1989–1990, jako ministra kultury i sztuki, współtworzyła podstawy prawne wolnej kultury.

Teatr Nowy, ul. Dąbrowskiego 5

2 Wanda Błęńska

Wanda Błęńska (1911–2014): urodzona w Poznaniu lekarka i żołnierka Armii Krajowej, przez ponad 40 lat leczyła trąd w Ugandzie. Stworzyła tam nowoczesny ośrodek leczenia i szkolenia lekarzy, a pacjentom przywracała nie tylko zdrowie, lecz także godność.

Collegium Maius, ul. Fredry 10

3 Hanna Banaszak

Hanna Banaszak (ur. 1957): Poznanianka o niepowtarzalnym, aksamitnym głosie, która łączy jazz z piosenką literacką i aktorską. Jej interpretacje „Samby przed rozstaniem” i „Mam ochotę na chwilczkę zapomnienia” stały się klasyką polskiej estrady. Jest także poetką i fotografką. Swoją wrażliwość rozwija również poza sceną, wydała tomik wierszy i przygotowała autorskie wystawy fotografii.

Blue Note, ul. Kościuszki 79

4 Agnieszka Duczmal

Agnieszka Duczmal (ur. 1946) to jedna z najwybitniejszych polskich dyrygentek, założycielka Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus. Jako pierwsza kobieta dyrygowała w mediolańskiej La Scali. W 2026 roku otrzymała Order Orła Białego. Jej muzyczne dzieło kontynuuje córka Anna Duczmal-Mról, która również jest dyrygentką.

Aula Uniwersytecka, ul. Wieniawskiego 1

5 Hanna Suchocka

Hanna Suchocka (ur. 1946): prawniczka związana z Uniwersytetem Adama Mickiewicza, która w 1992 roku jako pierwsza kobieta stanęła na czele polskiego rządu. W kolejnych latach była ministram sprawiedliwości i ambasadorką przy Stolicy Apostolskiej. Przełamała polityczną barierę, otwierając kobietom drogę do najwyższych urzędów.

Collegium Iuridicum, ul. Św. Marcin 90

6 Stefania Daniela Cholewczyńska-Derwich

Stefania Daniela Cholewczyńska-Derwich (1929–2016): projektantka wnętrz i mebli, malarka, rysownicza. Jedną z matek polskiej karykatury. Publikowała w „Kaktusie” i „Głosie Wielkopolskim”, uczyła dzieci sztuki, a w prywatnym archiwum ocalała barwny świat poznańskiej bohemy lat 50. i 60.

ul. Święty Marcin 49

7 Maria Rataj (Marianna Rudowicz)

Maria Rataj to pseudonim Marianny Rudowicz (1918–1995), pisarki i pamiętnikarki, która w swojej książce pokazała Poznań biednych zaułków, wysypisk i baraków. We wspomnieniach pisała o głodzie, przemocy i życiu na marginesie społecznym językiem pełnym gwary i surowego humoru. „Zaułki grzecznego miasta” stały się lokalnym bestsellerem.

ul. Święty Marcin 64

8 Ewa Wycichowska

Ewa Wycichowska (ur. 1949): wybitna tancerka, primabalerina, choreografka i pedagogka. Przez 28 lat kierowała Polskim Teatrem Tańca otwierając go na taniec współczesny i światowych twórców. Zainicjowała warsztaty taneczne Dancing Poznań. W 2024 roku jako pierwsza polska tancerka i choreografka otrzymała doktorat honoris causa.

Polski Teatr Tańca, ul. Taczaka 8

9 Urszula Sipińska

Urszula Sipińska (ur. 1947): niekwestionowana gwiazda polskiej estrady, a także dyplomowana architektka wnętrz. W 1989 roku, będąc w pełni sił artystycznych, świadomie zakończyła karierę muzyczną i założyła studio projektowe. Zrealizowała ponad 50 projektów (m.in. wnętrza Centrum Prasowego MTP), udowadniając, że można odnieść sukces w dwóch różnych dziedzinach.

Uniwersytet Artystyczny, al. Marcinkowskiego 29

Poznańskie Artystki

18.10.26 • NIEDZIELA
godz. 12:00

Start spaceru: Plac Mickiewicza
Czas trwania: 120-150 min

Prowadzenie: Małgorzata Majk-Ślisińska
Przewodniczka po Poznaniu i nauczycielka. Prowadzi w mediach społecznościowych profil „Gosia w Poznaniu”, na którym prezentuje poznańskie i wielkopolskie ciekawostki oraz dzieli się swoją wiedzą o regionie.

1 Kazimiera Pajzderska

Kazimiera Pajzderska (1879–1959): rzeźbiarka i malarka, która w przestrzeni Wielkopolski utrwalała pamięć o historii regionu. Dla stojącego nigdyś na placu Mickiewicza Pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa stworzyła monumentalne płaskorzeźby: alegorie trzech stanów (inteligencji, włościan i przedstawicieli klasy rzemieślniczo–robotniczej) oraz wizerunki rycerza i powstańca.

Plac Mickiewicza

2 Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa

Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa (1884–1958): aktorka, reżyserka, pedagogka i nieformalna dyrektorka Teatru Polskiego w Poznaniu. Choć kontrakt dyrektorski podpisał jej mąż, Nuna współdecydowała o wszystkim. Wprowadziła na scenę ambitny repertuar, nowoczesne światło i oryginalną scenografię.

Teatr Polski, ul. 27 Grudnia 8/10

3 Teodora „Dora” Mukułowska

Teodora „Dora” Mukułowska (1880–1946): malarka i projektantka, a także uczestniczka Powstania Wielkopolskiego. Sztukę łączyła z działaniem na rzecz miasta. Współtworzyła wystrój sali Polskiego Sejmu Dzielnicowego w budynku dzisiejszego kina Apollo. Zaprojektowała także sztandar dla 2. Pułku Ułanów Wielkopolskich, który został wręczony w listopadzie 1919 roku na placu Wolności w Poznaniu. Działała w Komitecie Artystycznym PeWuKi.

Plac Wolności

4 Zofia Trzcńska-Kamińska

Zofia Trzcńska-Kamińska (1890–1977): rzeźbiarka i medalierka o niezwyklej biografii (m.in. przebrana za mężczyznę walczyła w II Brygadzie Legionów Polskich). Stworzyła popiersie prezydenta Woodrowa Wilsona, które po 65 latach (w 1994 roku) doczekało się odsłonięcia w Poznaniu. Poznański pomnik Tadeusza Kościuszki wykonywała aż trzykrotnie: jako gipsową atrapę, dzieło z brązu i powojenną rekonstrukcję.

Plac Wolności

5 Janina Czarneka

Janina Czarneka (1898–1974): jedna z pierwszych dyplomowanych architektek w Polsce, uczestniczka obrony Lwowa, a także kurierka powstań śląskich. Po wojnie współtworzyła odbudowę Poznania, opracowując m.in. całościową koncepcję architektoniczną Biblioteki Raczyńskich.

Plac Wolności

6 Maria Powalisz-Bardońska

Maria Powalisz-Bardońska (1935–2021): projektantka i mistrzyni witrażu. Jej dzieła rozświetlają ponad 140 obiektów w Polsce i za granicą. W Poznaniu można je zobaczyć m.in. w katedrze, Bibliotece Uniwersyteckiej oraz w kościele św. Marcina. Dzięki jej kunsztowi szkło i światło opowiadają niezwykle historie.

Kościół św. Marcina, ul. Święty Marcin 13

7 Maria Wicherkiewiczowa

Maria Wicherkiewiczowa (1875–1962): malarka, poetka i kronikarka Poznania. Najpierw utrwałała miasto na obrazach, później opowiadała o jego przeszłości w listach, książkach i felietonach. Jej historii pomogły kolejnym pokoleniom spojrzeć na Poznań jak na żywą opowieść.

ul. Święty Marcin 11

8 Maria Joanna Laura Trąmpczyńska

Maria Joanna Laura Trąmpczyńska (1875–1967): śpiewaczka operowa, która zdobyła uznanie na światowych scenach, ceniona pedagogka. Kształciła kolejne pokolenia artystów, a podczas okupacji współtworzyła konspiracyjne życie muzyczne Poznania.

ul. Wrocławska 16

Nieznane Bohaterki Poznania

20.10.26 • WTOREK
godz. 16:30

Start spaceru: ul. Grobla 7
Czas trwania: 120-150 min

Prowadzenie: Joanna Lip
Przewodniczka po Poznaniu związana z Kołem PTTK im. M. Mottego. Od ponad sześciu lat prowadzi w mediach społecznościowych profil „Poznańska Kamienica”, na którym przybliża historię stolicy Wielkopolski oraz zachęca do odkrywania nieoczywistych zakamarków miasta.

Teatr Polski, ul. 27 Grudnia 8/10

1 Helena Rzepecka

Helena Rzepecka (1863–1916): nauczycielka, publicystka i działaczka społeczna. Redagowała „Gońca Wielkopolskiego”, współtworzyła tajne nauczanie dla polskich dzieci i organizowała ruch oświatowy kobiet. Jej praca pomagała budować świadomość pokolenia, które walczyło o niepodległość.

ul. Grobla 7

2 Janina Lewandowska

Janina Lewandowska (ur. 1908): córka gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego, dowódcy Powstania Wielkopolskiego. Była pilotką szybowcową, spadochroniarką i członkinią Aeroklubu Poznańskiego. Patriotka i artystka, odważnie przełamywała konwenanse epoki. Była jedyną kobietą wśród ofiar zbrodni katyńskiej.

ul. por. Janiny Lewandowskiej / ul. Podgórna

3 Jadwiga Gadziemska

Jadwiga Gadziemska (1889–1967): pracownica poznańskiej winiarni Goldenringa, której postać uwieczniono jako Bamberkę przy Starym Ryнку. Choć sama nie pochodziła z rodziny bamsberskiej, jej wizerunek jako Bamberki pozostawił w Poznaniu wyjątkowy ślad. To jeden z najbardziej rozpoznawalnych kobiecych symboli miasta, a także świadectwo historii osadników z Bambergu.

Studzienka Bamberki, Stary Rynek

4 Julia Woykowska

Julia Woykowska (1816–1851): pisarka, publicystka i jedna z pierwszych polskich emancypantek. Założyła w Poznaniu szkołę dla dziewcząt, która wyprzedzała swoją epokę. Zamiast ograniczać edukację uczennic do „właściwych kobietom” przedmiotów, uczyła je matematyki, geografii i nauk przyrodniczych, zarezerwowanych wówczas głównie dla chłopców. Wraz z mężem wydawała „Tygodnik Literacki” i pisała dla najuboższych.

Stary Rynek

5 Maria Wicherkiewiczowa

Maria Wicherkiewiczowa (1875–1962): malarka, poetka i kronikarka Poznania. Najpierw utrwałała miasto na obrazach, później opowiadała o jego przeszłości w listach, książkach i felietonach. Jej historii pomogły kolejnym pokoleniom spojrzeć na Poznań jak na żywą opowieść.

Stary Rynek

6 Emilia Szczaniecka

Emilia Szczaniecka (1804–1896): działaczka społeczna i niepodległościowa, która poświęciła życie pomocy innym. W czasie trzech powstań organizowała pomoc rannym, zakładała i prowadziła lazarety (szpitale polowe), szkoliła sanitariuszki. W Poznaniu wspierała także inicjatywy oświatowe i pracę organiczną, stając się jedną z najważniejszych postaci wielkopolskiego ruchu patriotycznego.

Bazar Poznański, ul. Paderewskiego 7

7 Konstancja Raczyńska

Konstancja Raczyńska (1781–1852): mecenaska kultury i współtwórczyni życia intelektualnego XIX-wiecznego Poznania. Przyczyniła się do powstania Biblioteki Raczyńskich i organizowała pierwsze w Polsce kobiece koło tłumaczek literatury i dzieł naukowych.

Studzienka Hygei, Plac Wolności

8 Bibianna Moraczewska

Bibianna Moraczewska (1811–1887): pisarka, historyczka, działaczka społeczna i konspiratorka. W Poznaniu prowadziła jeden z ważniejszych salonów literacko–politycznych, przemyciała zakazaną literaturę, a podczas powstań organizowała pomoc rannym.

ul. 27 Grudnia 32

9 Izabela Drwęska

Izabela Drwęska (1886–1964): jedna z najważniejszych organizatorek cywilnego zaplecza Powstania Wielkopolskiego. Na Dworcu Głównym współtworzyła punkt pomocy dla żołnierzy, gdzie wydawano ciepłe posiłki i udzielano wsparcia wracającym z frontu. Następnie stanęła na czele poznańskiego Czerwonego Krzyża.

Kościół św. Marcina, ul. Święty Marcin 13

10 Aniela i Zofia Tułodzieckie

Aniela (1853–1932) i Zofia (1850–1924) Tułodzieckie: siostry, które wspólnie działały na rzecz kobiet, polskiej edukacji i narodowej tożsamości. Aniela rozwijała tajne nauczanie, a Zofia walczyła o prawa pracownicze kobiet. Razem organizowały wiece i tworzyły przestrzeń do rozwijania samodzielności kobiet.

ul. Ogrodowa 19

11 Zofia Sokolnicka

Zofia Sokolnicka (1878–1927): nauczycielka, działaczka niepodległościowa i społeczna oraz jedna z pierwszych polskich parlamentarzystek. W czasie I wojny światowej jako emisariuszka, wykorzystując swoją niezwykłą pamięć, przekazywała tajne instrukcje polskim działaczom.

ul. Ogrodowa 13

12 Ludwika Dobrzyńska-Rybicka

Ludwika Dobrzyńska-Rybicka (1868–1958): należała do pierwszego pokolenia Polek, które wywalczyły sobie miejsce w świecie nauki. Filozofka, socjolożka i profesorka Uniwersytetu Poznańskiego, współtworzyła jego środowisko, a także działała na rzecz edukacji i praw kobiet.

Collegium Minus UAM, ul. Wieniawskiego 1

Poznanianki, które pisały własną historię

24.10.26 • SOBOTA
godz. 12:00

Start spaceru: Plac Bernardyński
Czas trwania: 120-150 min

Prowadzenie: Jakub Skrzypczak
Historyk sztuki, dziennikarz, pisarz i przewodnik po Poznaniu. Poznaniak z dziada pradziada. W mediach społecznościowych jako „Fifny Przewodnik” dzieli się fascynującymi i często zapomnianymi historiami miasta, odkrywając jego mniej znane oblicze.

1 Filipina Studzińska

Filipina Studzińska (1797–1877): siostra miłosierdzia i pionierka farmacji. Była jedną z pierwszych kobiet, które zdobyły uniwersytecki dyplom magistra farmacji. W 1824 roku wraz z siostrą Konstancją ukończyła studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, a rok później objęła aptekę Szpitala Przemienienia Pańskiego w Poznaniu.

ul. Długa 1/2

2 Barbara Kania

Barbara Kania (żyjąca na przełomie XV i XVI wieku): zamożna poznańska mieszczoanka i wdowa po burmistrzu Janie Kani, wyróżniająca się rzadką wówczas niezależnością. Samodzielnie zarządzała majątkiem, prowadziła interesy, a w 1500 roku odważyła się wyruszyć do Rzymu, mając u boku jedynie krawcową.

Plac Kolegiacki

3 Anna Petrusówna

Anna Petrusówna (żyjąca na przełomie XVI i XVII wieku): niezwykle energiczna inwestorka, która samodzielnie obracała potężnym kapitałem i osobiście nadzorowała miejskie place budowy. Jej życiorys to doskonały dowód na to, że ówczesne kobiety z wyższych warstw społecznych potrafiły aktywnie pomnażać majątek i realizować śmiało przedsięwzięcia.

Pałac Górków, ul. Wodna 27

4 Świętosława / Sygryda Storråda

Świętosława (żyjąca na przełomie X i XI wieku): piastowska księżniczka i córka Mieszka I, związana z najpotężniejszymi dynastiami średniowiecznej Europy. Królowa Szwecji, a później Danii i Norwegii, matka m.in. Knuta Wielkiego, władcy Anglii, Danii i Norwegii. Do historii przeszła z przydomkiem „dumna”, który zawdzięcza wyjątkowej hardości charakteru i bezkompromisowości swoich rządów. Jej tożsamość do dziś pozostaje przedmiotem historycznych sporów.

ul. Świętosławska

5 Poznańskie panny służebne

Poznańskie panny służebne, kucharki, mamki, szynkarki i pokojówki: kobiety niepokorne, które mimo zakazów wydanych przez miejskie władze nie rezygnowały z modnych ubrań i drogich tkanin. Grzywny za łamanie tych zakazów pomogły sfinansować poznański pręgierz.

Pręgierz, Stary Rynek

6 Adelajda Heska

Adelajda Heska (ok. 1324–1371): druga żona Kazimierza Wielkiego, w 1341 roku koronowana na królową Polski w poznańskiej katedrze. Gdy król odsunął ją od siebie, nie poddała się, odmówiła unieważnienia małżeństwa i przez lata walczyła o należne jej prawa.

Zamek Królewski, Góra Przemysła

7 Ludgarda

Ludgarda (ok. 1260–1283): pierwsza żona króla Przemysła II pozostaje symboliczną pierwszą damą Królestwa Polskiego odrodzonego po rozbiu dzielnicowym. Tragiczną i ważną postacią, która na stałe wpisała się w tkanę miejską Poznania, dając nazwę ulicy u stóp zamkowego wzgórza.

ul. Ludgardy

8 Konstancja Raczyńska

Konstancja Raczyńska (1781–1852): mecenaska kultury i współtwórczyni życia intelektualnego XIX-wiecznego Poznania. Przyczyniła się do powstania Biblioteki Raczyńskich i organizowała pierwsze w Polsce kobiece koło tłumaczek literatury i dzieł naukowych.

Studzienka Hygei, Plac Wolności

9 Bibianna Moraczewska

Bibianna Moraczewska (1811–1887): pisarka, historyczka, działaczka społeczna i konspiratorka. W Poznaniu prowadziła jeden z ważniejszych salonów literacko–politycznych, przemyciała zakazaną literaturę, a podczas powstań organizowała pomoc rannym.

ul. 27 Grudnia 32

10 Wanda Błęńska

Wanda Błęńska (1911–2014): urodzona w Poznaniu lekarka i żołnierka Armii Krajowej, przez ponad 40 lat leczyła trąd w Ugandzie. Stworzyła tam nowoczesny ośrodek leczenia i szkolenia lekarzy, a pacjentom przywracała nie tylko zdrowie, lecz także godność.

Collegium Maius, ul. Fredry 10

11 Ludwika Dobrzyńska-Rybicka

Ludwika Dobrzyńska-Rybicka (1868–1958): należała do pierwszego pokolenia Polek, które wywalczyły sobie miejsce w świecie nauki. Filozofka, socjolożka i profesorka Uniwersytetu Poznańskiego, działająca na rzecz edukacji i praw kobiet.

Collegium Minus UAM, ul. Wieniawskiego 1